CENG 114 BİLGİSAYAR BİLİMLERİ İÇİN AYRIK YAPILAR Doç. Dr. Tufan TURACI tturaci@pau.edu.tr

Pamukkale Üniversitesi

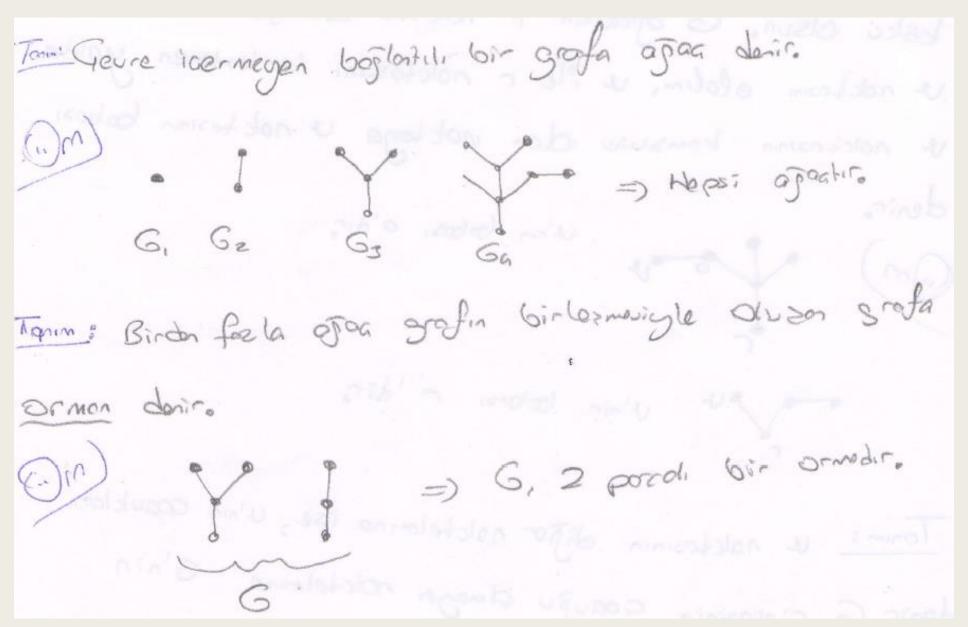
• Hafta 15

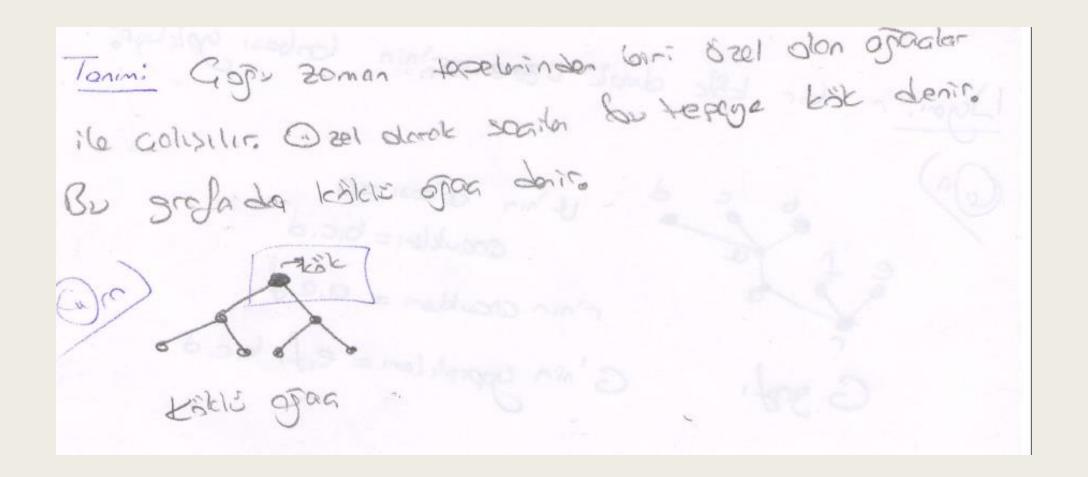
- Mühendislik Fakültesi
- Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Ders İçeriği

- Ağaçlar
- Ağaçların Bilgisayarlarda Saklanması
- En Küçük kapsayan Ağaçların Bulunması
  - --- Prim Algoritması
  - --- Kruskal Algoritması

Ağaç Graflar ve Ağaç Grafların Bilgisayarlarda Saklanması

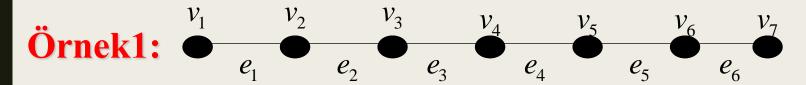
6 killic bir grag ver nelctesida G'nin kálci Olsun. G opracinin r noktasinda forkli Olon bir ve noctroni alalimi, u ile r nolctasini birlextiren golda v noictornin konsusu dan noktega v noktornin bobori deriro Whin loobos, o'dir. rivin popusi Ligico

Ionin: le noletosinin differ noletolorina ise, u'nin acculclori denir. G gizgesinin acausiu dinaya nokotalanna G'nin Uppréklon denir. 1 de recoli terretere G'ain yperaklani denir. Dyon: ~ bir kille dnok Ezere min lookasi yelchioro accorden = bic.d min according = a,e,f G'ain apprelition = e.f. bic.d

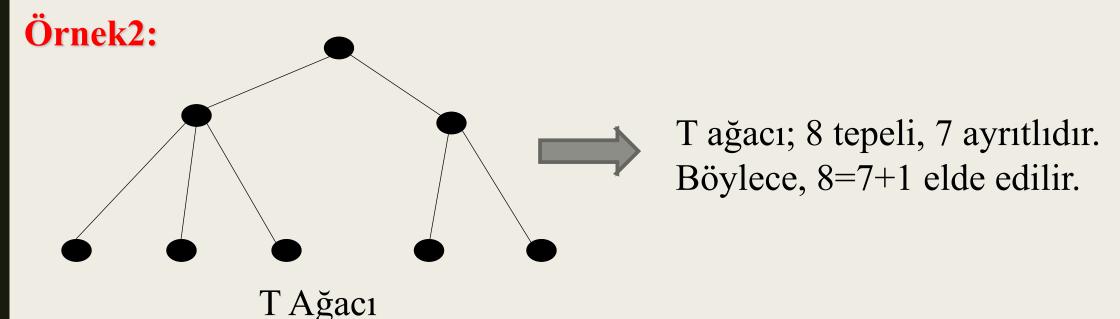
CENG 114-Bilgisayar Bilimleri için Ayrık Yapılar

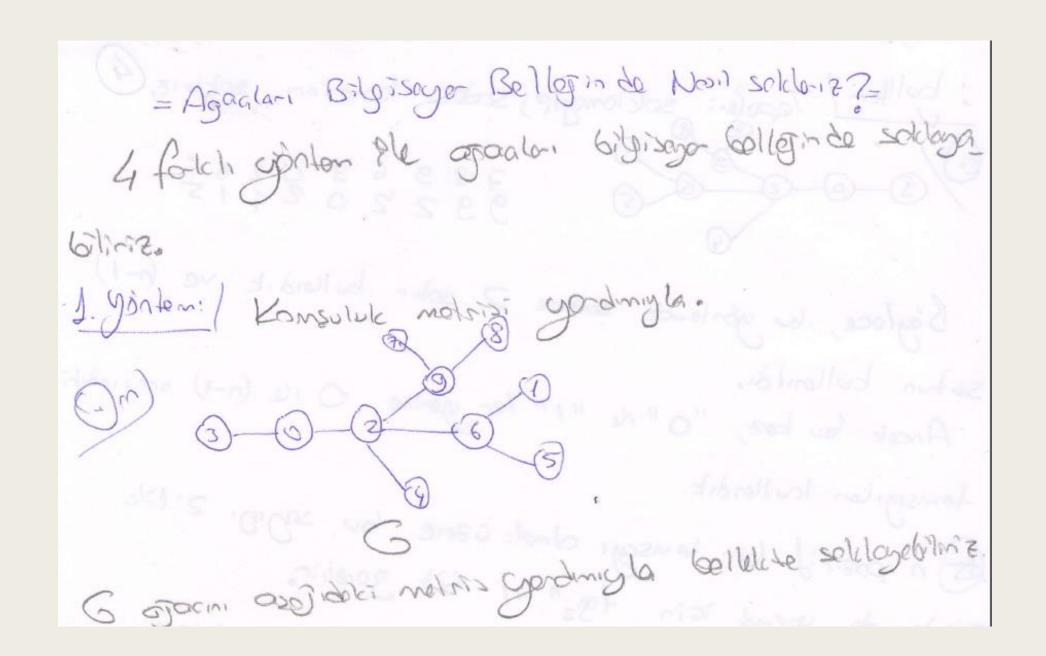
Teorem: G, p tepeli q ayrıtlı bir ağaç graf olsun. Bu durumda p=q+1 dir.

Kanıt: Tümevarım yardımıyla kanıt yapılır.

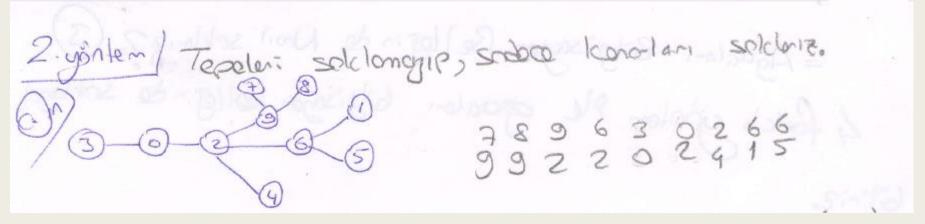
P₇ Grafı 7 tepeli, 6 ayrıtlıdır. Böylece, 7=6+1 elde edilir.

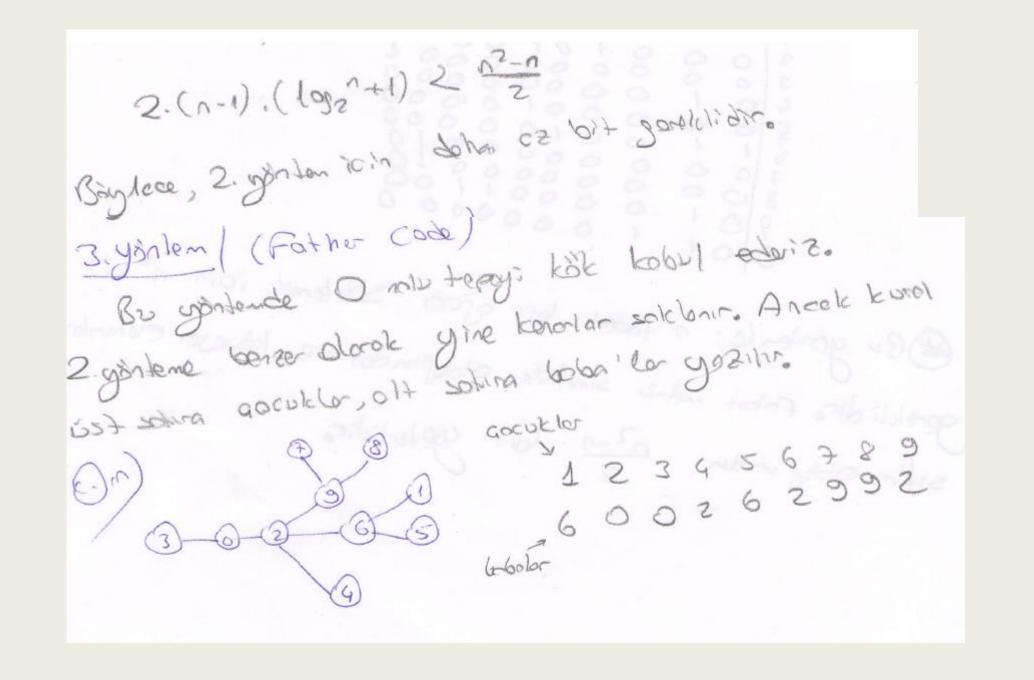

6 gracini appliabli netris gardinigla bellette soldayebiliniz. 000000 (B) B) your le; n'topoli bir office, soldowole ion n2 gerelcii diro Fokot metris sinetinic obdejinden ve lossover elementer sofr oldernder 2 bit geterlidies

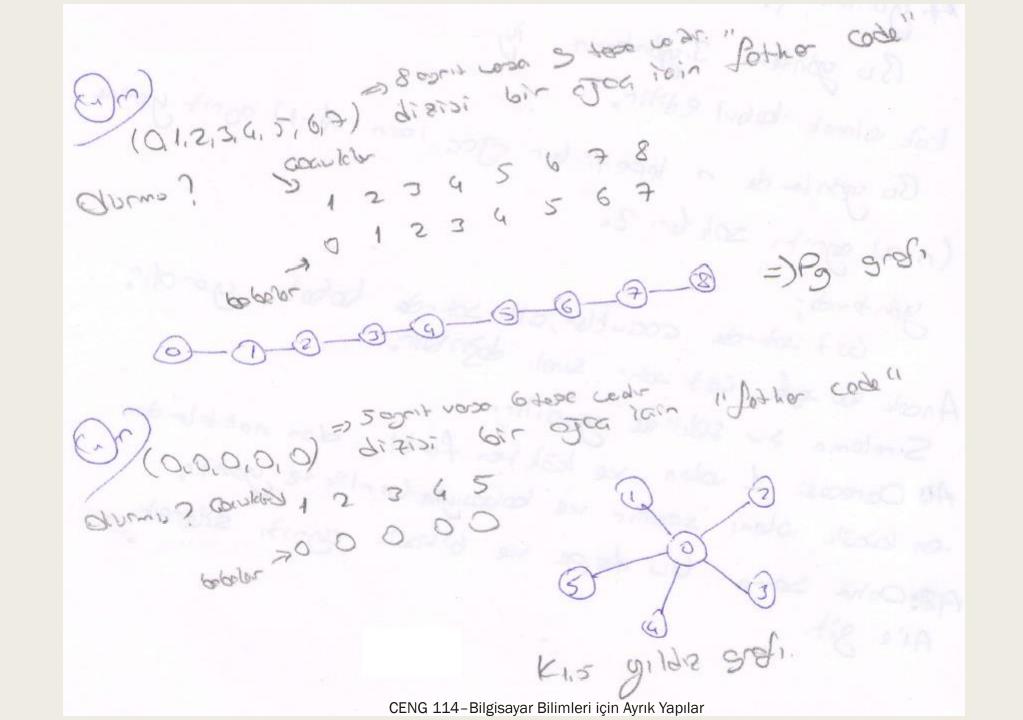
CENG 114-Bilgisayar Bilimleri için Ayrık Yapılar

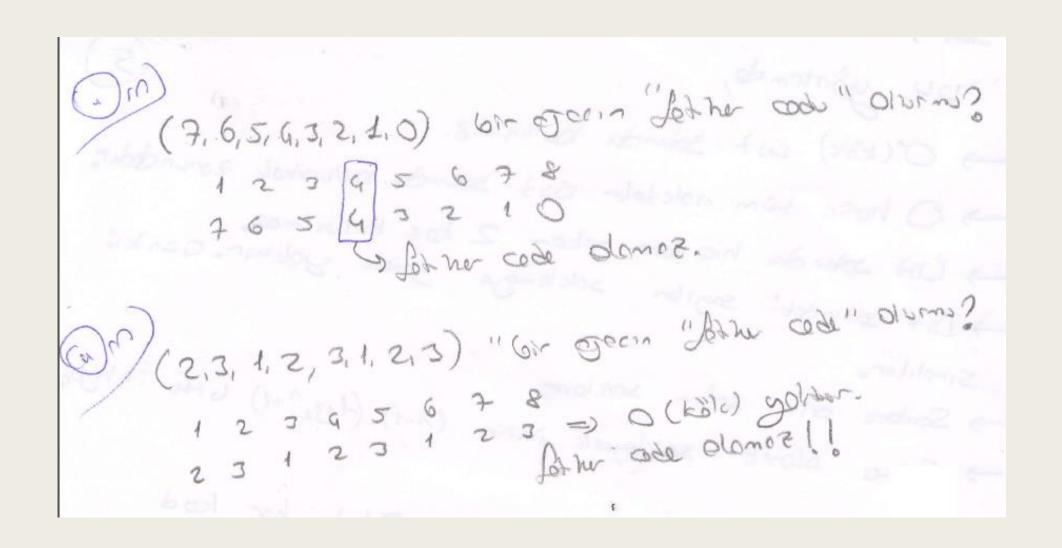

Bøylece, bu yonlande sodoce 2 sohr kullandik ve (n-1) Ancold by kee, "O" ile "1" ler genine O ile (n-1) orisindeli situr kullanddi. tensysten lastondik. (n positif bir tomsay, olmeli üsere bu sayin, 2, 1016 sistende ypende ion 1921 +1 Git gerelir. Bu durumda; n topal: bir Opeci bollelide solclamble iain;

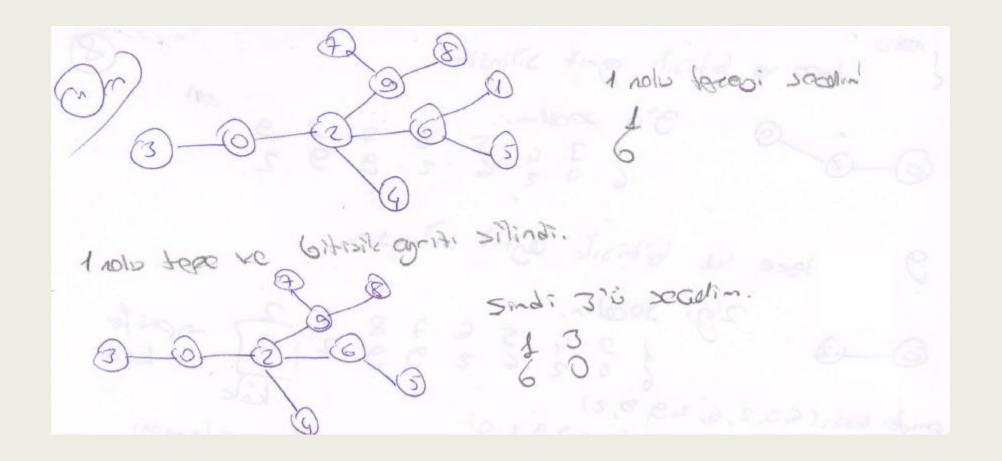
Bu göntemde, -> O(Körc) ist solveda Coulumas. -> O hora for notatobe 1557 soludo bulunnos zorundodir. -> DST source his bor reton 2 kot kullenlmot. -> DET Sofradoki sogilari solchomoga garele yolitara Gankin -> Some olong soldowsk iam (n-1). (10927+1) with in Hypa Ide offer ion by look you look you look her look Kongin. bir ofoa Color+meyebiller!!

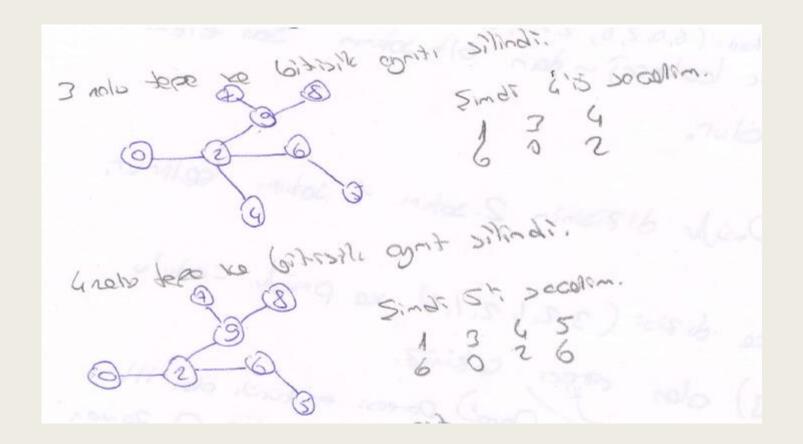

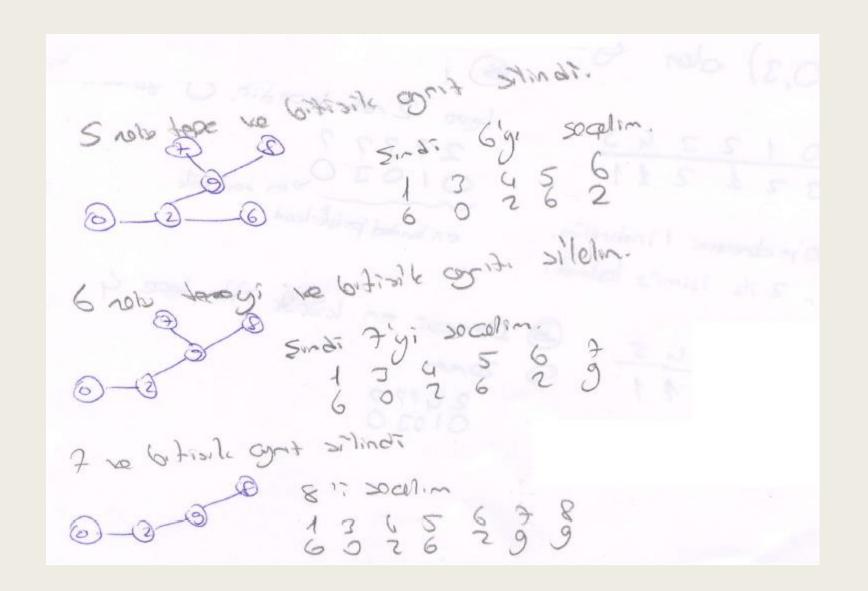

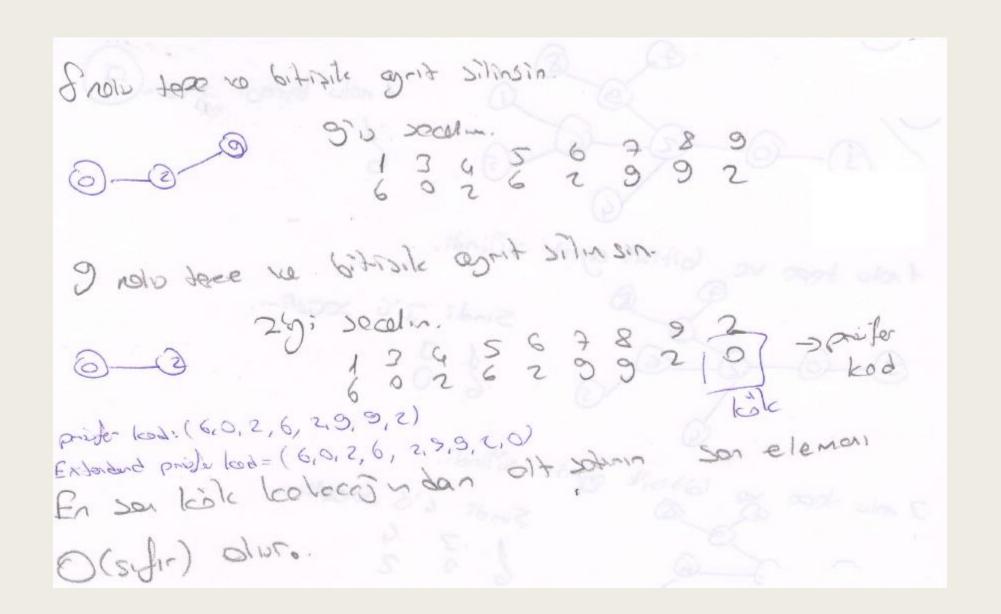
A. gonten (Prister Kod) Bu gånten 3. gåntenin igilestinilmesidir. O yine Bu gontende o tepet: bir oca iain 16-1) aprile Kok wlonek bebut editir. (n-2) aprit, soluterize ist sounder coartle, alt sounds boloster garder. How thends; Anask a spe ist who such dogs who. Suraloma 22 Edici de Mapilir. All Darecos. I alon ve käkten fortli dan noktala dan en leseste olani seatir ree boloonigla birlikte yearling A2: Doha Sona Gu to pe le bitisse coniti silerek Aire Sit.

CENG 114-Bilgisayar Bilimleri için Ayrık Yapılar

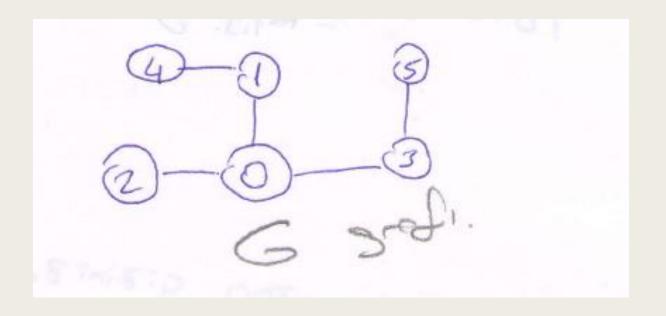

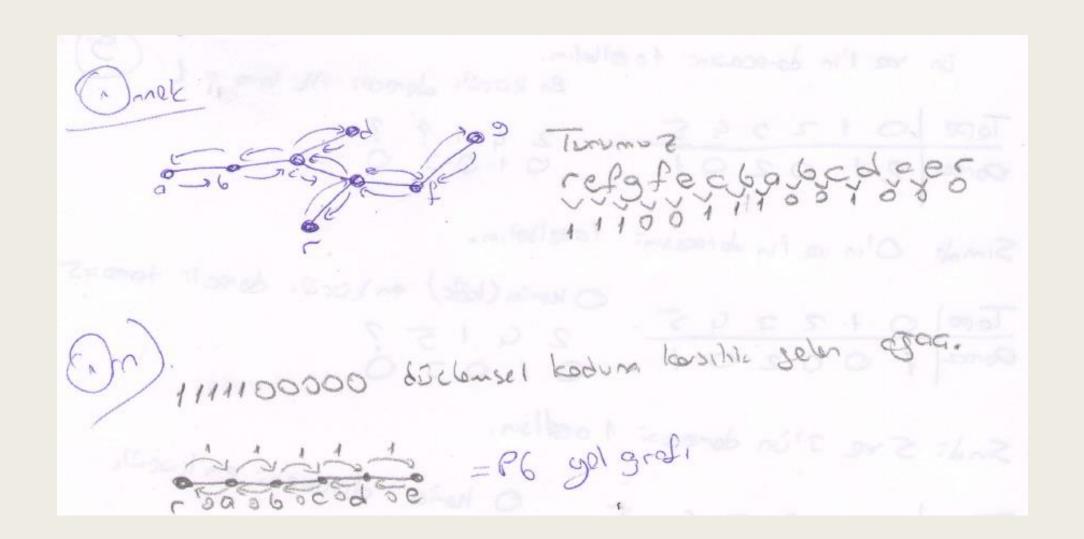
Teasur Deigh gissinin 5. sopri 1. sopri coliner. Dorece di 255 (3,2,1,2,1,1) xe produ codu'u (0,1,0,3) olan Geor disinis. Derecsi en kirish olon ille tope 2 volv topedir. O 30mos ex bridge prish load. Endizio o in donosini 1 indiration. School don 2 ile Dimiz lohad. Tope 0 1 2 3 4 5 @ Derect en Work Tille terre 4

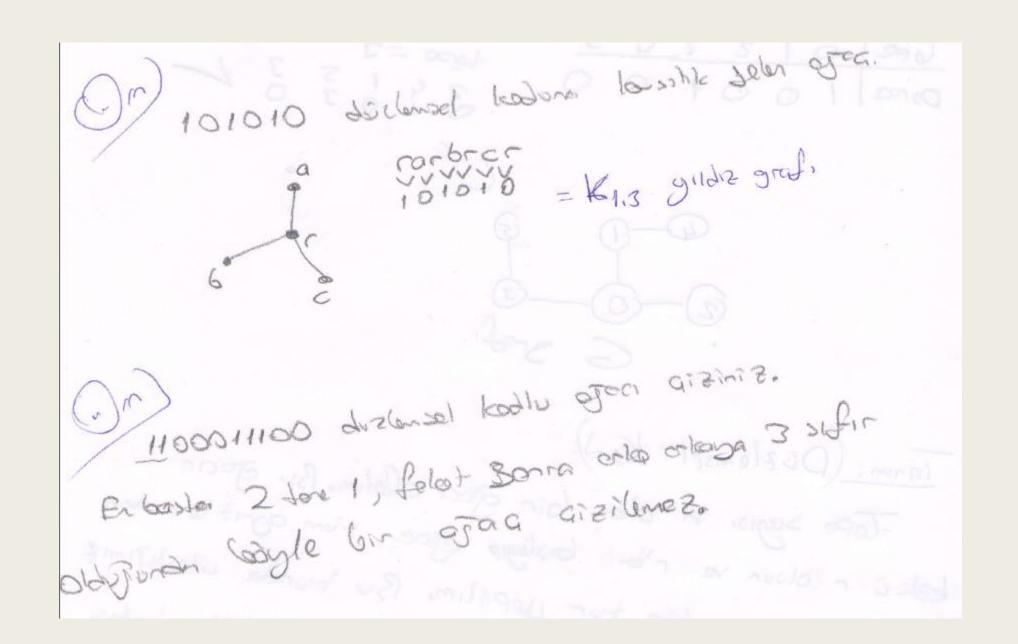
CENG 114-Bilgisayar Bilimleri için Ayrık Yapılar

4 in we I'm do-ecosin to sollelin. En koode denote the top = 1 Doroce 210201 01030 loseldelin. Simula O'in we i'm de recessini O noria (kolc) en Kaca: dorec): tero=5 Tere 0 1 2 3 45 2 4 15? Sindi 5 re 3'in dereasi 1 ordisin. O haia dorccess en houselle

Lann: (Dizlenset Kod). Tope sogisi a olar bir geri alalim. Bu gerin Kalco v olson so has postale about the about lander 2 koz Jegorek bir tur yopalim. Bu turda ulestjimiz to be for snook toppenin gogusto ise bono 1111 ile, bobon ide "o" ile doderitmicitere et de colita koda disclamet load doning

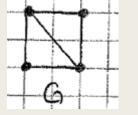

En Küçük kapsayan Ağaçların Bulunması (Dallanmış Alt ağaçlar)

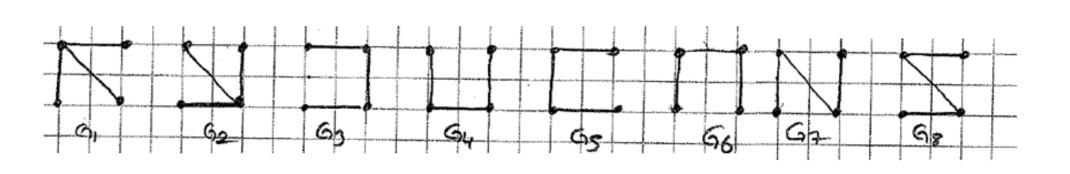
- --- Bir G grafının tüm tepelerini içeren birleştirilmiş bir alt grafa dallanmış alt graf denir.
- --- Eğer dallanmış alt graf çevre içermiyorsa dallanmış alt ağaç (kapsayan ağaç- spanning tree) denir.

Örnek:

G grafının dallanmış alt ağaçları nelerdir?

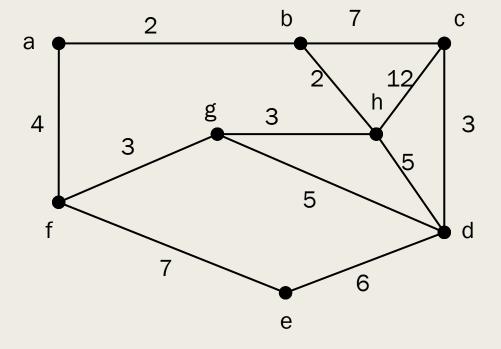

Kruskal ve Prim algoritmaları yardımıyla ayrıtları ağırlıklandırılmış bir G grafındaki en küçük maliyetli kapsayan ağaçlar bulunur.

Kruskal'ın Algoritması:

Bu algoritmayı aşağıdaki problemi, ele alarak inceleyeceğiz.

Problem: Bir eğlence parkının oluşturulmak istendiğini kabul edelim. Bu parkta yapılması olası olan tüm yollar daha önce belirlenmiş olup, parkın sahibi bu yollardan en az maliyetlisini seçerek, yaptırmak istiyor. Aşağıdaki grafta, parkın yapısı, olası tüm yollar ve herhangi iki nokta arasında yapılacak yolun maliyeti belirtildiğine göre en az maliyetli yolun hangisi olduğunu bulunuz.

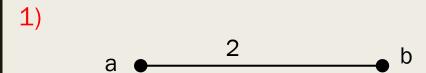
Bu problemin çözümü için en küçük ağırlıklı dallanmış ağacı bulmalıyız. Bunun için Kruskalın algoritmasını kullanırız.

KRUSKAL ALGORİTMASI

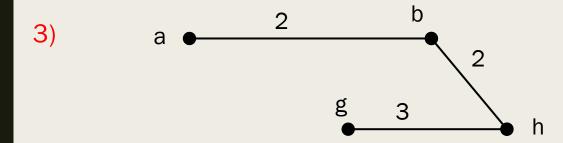
Adım1: Graftaki en küçük ağırlıklı ayrıtı (birden fazla ise herhangi birisini) seç, ve bu ayrıt ile ağacı oluşturmaya başla.

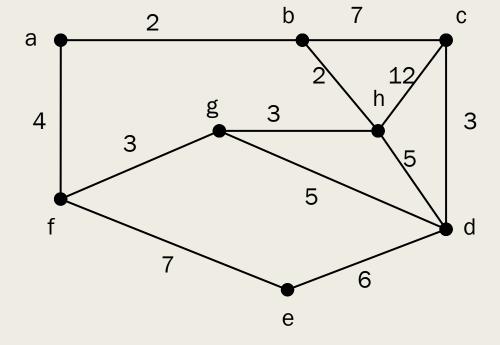
Adım2: Henüz ağaçta olmayan ve ağaca eklendiğinde çevre içermeyen en küçük ağırlıklı bir ayrıtı seç ve ağaca ekle

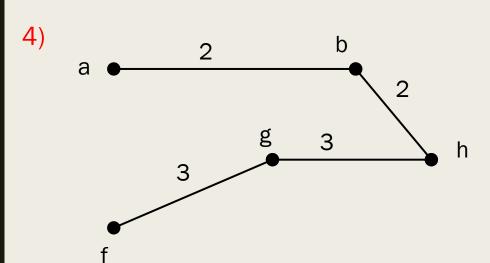
Adım3: Dallanmış ağaca sahip olup olmadığını kontrol et, Eğer sahip ise dur, aksi halde Adım 2 ye git.

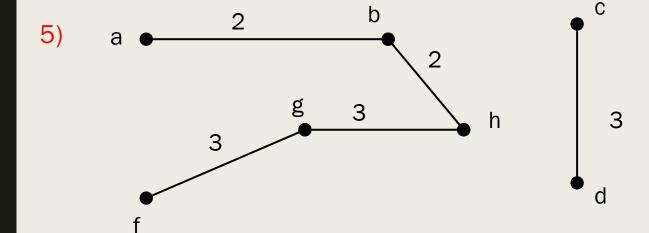

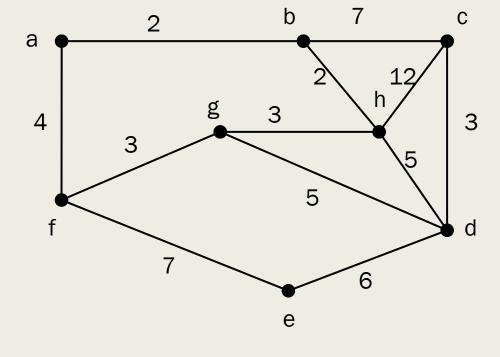

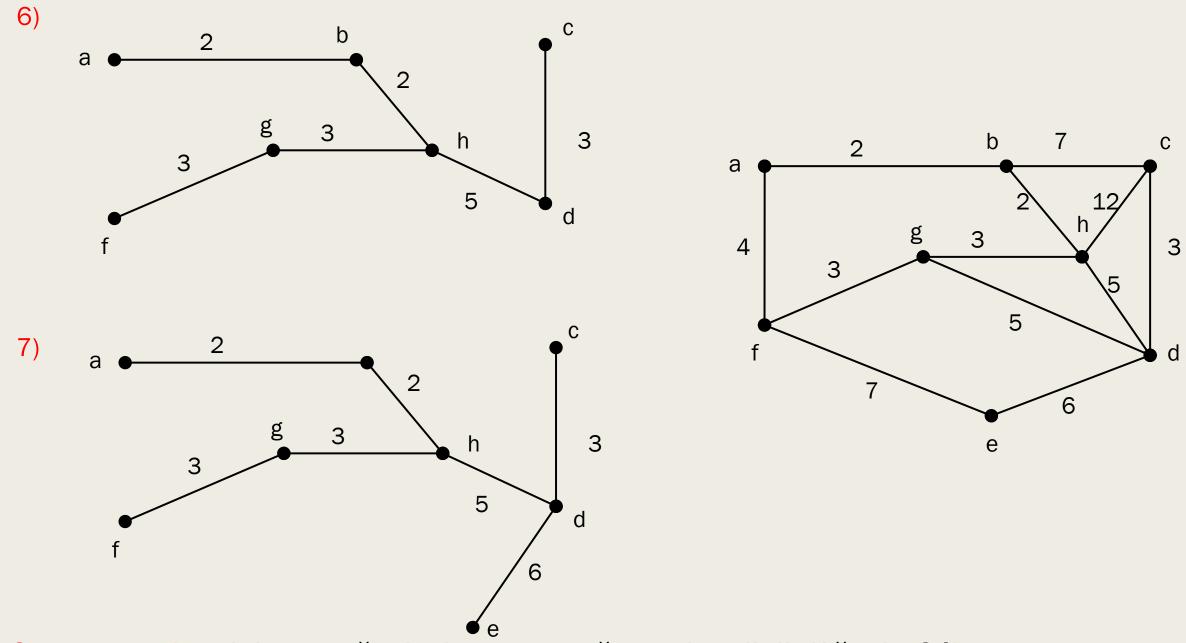

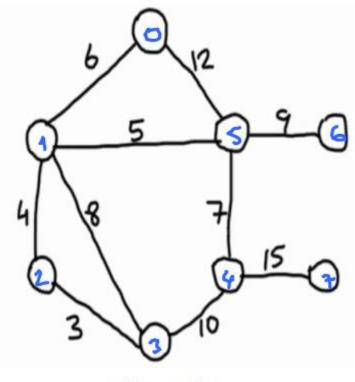

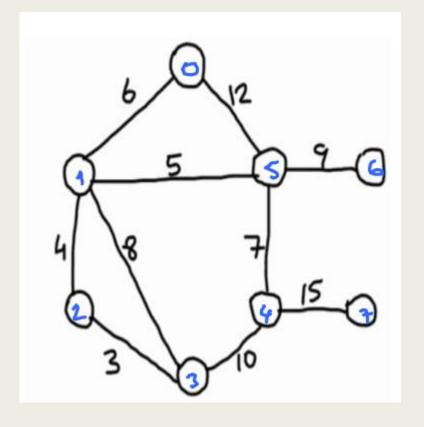
Sonuç olarak; minimum ağırlıklı kapsayan ağaç elde edildi. (Ağırlık=24)

Kruskal Algoritması Nasıl Programlanabilir?

Örnek: Aşağıda verilen G grafının en küçğk kapsayan ağacını Kruskal Algoritması ile bulunuz.

1.1000	2. tere	Azrila
0	<u>_</u>	6
1	2	4
2 3 4	3 4 5	] 10 7
5	0	12
1 1 5 4	5 3 6	5 8 9 15
4	7	15

Ağırlığa göre küçükten büyüğe sıralanır:

1. tepe	2 Here	AJIMIZA
2	3	3
1	て	4
ſ	5	5
٥	1	6
4 5	5	7
1	3	ଷ୍ଟ ସ
5	6	9
7	4	6
5	0	12
4	7	15

01234567

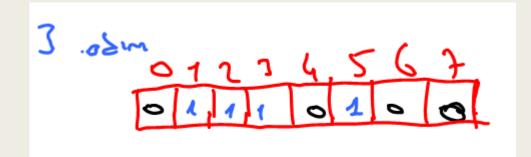
Tepelein zigaet ezilin ezilnediri konnoli

1.00m 01274567 00000

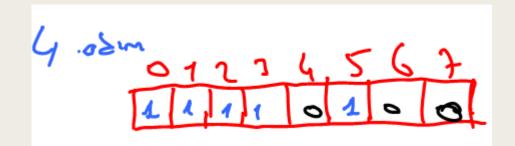
1. tepe AJIMIZA 3 - Agent Eklands. 6 いて CENG 114-Bilgisayar Bilimleri için Ayrık Yapılar

2.05m 01274567 011110000

1. tepe	Zitere	AJIMIZ
2	3	3 - Asout Eklands.
1	て	4 - Agrit Eklerdi.
ſ	5	5
٥	1	6
4	5	3
1	3	8
5	6	3
7	Ý	6
5	0	12
4	7	15

1. tepe	2 Here	AJINIZ
2	3	3 - Asout Eklands.
1	て	4 Agrit Eklendi.
ſ	5	5 - About Extends.
0	1	6
4	5	7
1	3	Z
5	6	3
7	4	6
5	0	12
4	7	15

1. tepe	2-tere	AJIMIZ
2	3	3 - Asset Eklands.
	て	4 - Agrit Eklendi.
ſ	5	5 - Abrit Eklend1.
٥	1	6 mg Augst Ekleyt.
4	5	7
1	3	8
5	6	3
7	Ý	lo
5	•	12
4	7	15

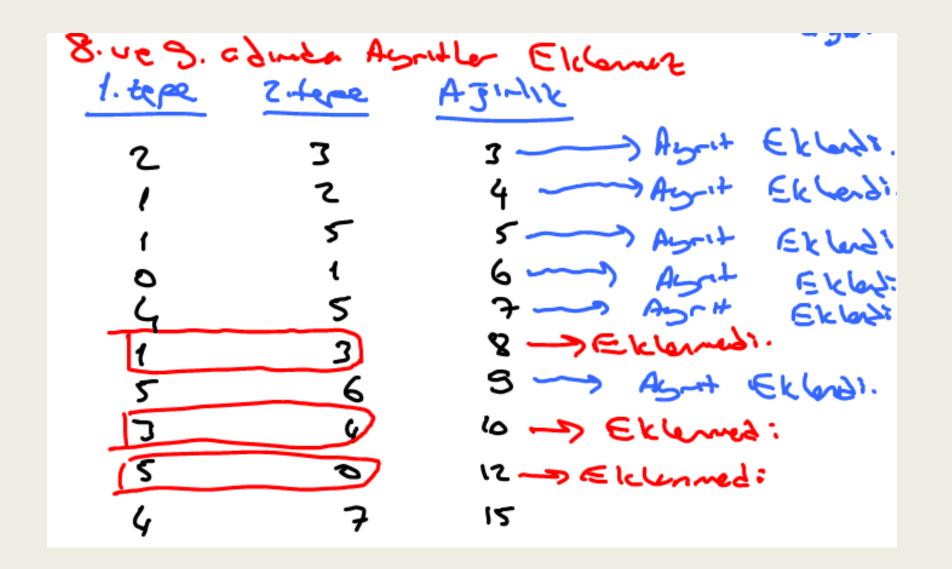
5.05m 01274567 1111111100

1. tepe	2-tere	AJIMIZ
2	3	3 - Asset Eklands.
1	て	4 - Agrit Eklendi.
ſ	5	5 Abrit Extend1.
Ó	1	6 mg Aget Ekley:
4	5	7 - ASCH EKWAY.
1	3	V C
5	6	5
3	4	6
5	•	12
4	7	15

608m 1. tepe SILVE Eklendi. Extend1. Eklert. 3 6 いて 15

7.05m 01234567 114/11110

1. tepe	2-tere	AJINIZ
2	3	3 - Agrit Eklands.
1	て	4 - Agrit Eklerdi.
ſ	5	5 - Abrit Eklendi.
Ó	1	6 mg Assit Ekleyt.
4	5	7 - ASCH EKLOW.
1	3	8 -> Eklamedi.
5	6	9 -> About Eklands.
7	4	<i>6</i>
5	•	12
4	7	15

1. tepe	2 tere	AJIMIZ
2	3	3 - Agrit Eklands.
i	て	4 - Agrit Eklendi.
ſ	5	5 - About Exhal.
Ó	1	7 - About Ekley.
4	5	7 - ASTH EKLEY.
1	3	8 -> Eklandi. 5 -> About Eklandi.
3	9	6 → Eklemed:
13		12 -> Elclemed:
15		15 -> Ayout Ellerdi
4	7	13 -3 HOLL GOOR.
w(t) = 3+4+5+6+7+8+15=49.		

PRIM ALGORITMASI

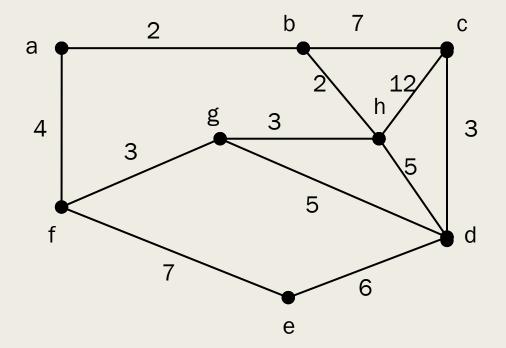
Ağırlıklandırılmış ve yönsüz graflarda dallanmış alt ağacı bulur.

Adım1: Graftaki herhangi *v* tepesi seç, ve bu tepe ile birlikte en düşük maliyetli ayrıt ile ağacı oluşturmaya başla.

Adım2: Henüz ağaçta olmayan, ziyaret edilmiş tepelere bitişik olan ve ağaca eklendiğinde çevre içermeyen en küçük ağırlıklı bir ayrıtı seç ve ağaca ekle.

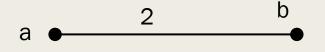
Adım3: Dallanmış ağaca sahip olup olmadığını kontrol et, Eğer sahip ise dur, aksi halde Adım 2 ye git.

Örnek:

1. adım

a tepesinden başlayalım.

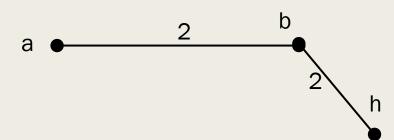

2. adım

a - f arası:4

b - c arası:7

b - h arası: 2 (2. adımda eklenir.)

3. adım

a - f arası:4

b - c arası:7

h – g arası: 3 (3. adımda eklenir.)

h - c arası: 12

h - d arası: 5

4. adım

a - f arası:4

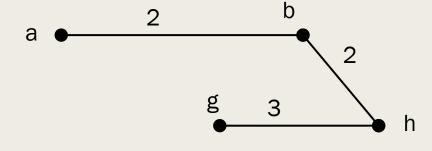
b - c arası:7

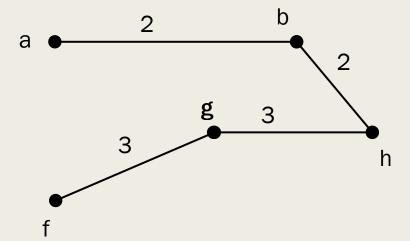
h - c arası: 12

h - d arası: 5

g - d arası: 5

g - f arası: 3 (4. adımda eklenir.)

5. adım

a – f arası:4 eklenemez, çevre olur.

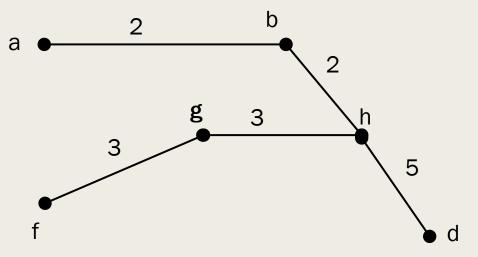
b - c arası:7

h - c arası: 12

h – d arası: 5 (5. adımda eklenir.)

g - d arası:5

f - e arası: 7

6. adım

b - c arası:7

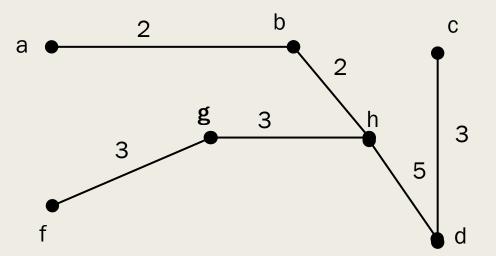
h - c arası: 12

g - d arası:5

f - e arası: 7

d - c arası: 3 (6. adımda eklenir.)

d - e arası: 6

7. adım

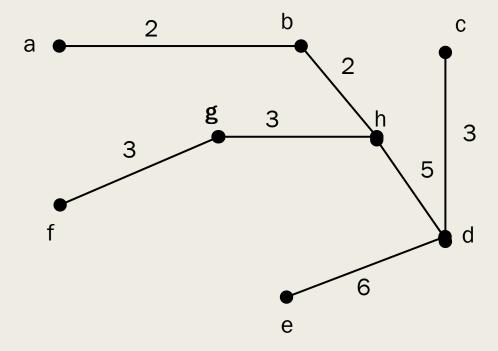
b - c arası:7

h - c arası: 12

g – d arası: 5 eklenmez, çevre oluşturur.

f – e arası: 7

d – e arası: 6 (7. adımda eklenir.)

8. adım

Dallanmış alt ağaç oluştu, dur.

Oluşturulan ağacın ağırlığı=24

Sonuç: Kruskal algoritması ile aynı minimum ağırlıklı dallanmış ağacı bulur.

Kaynaklar

- *Discrete Mathematics and Its Applications*, Kennet H. Rosen (Ayrık Matematik ve Uygulamaları, Kennet H. Rosen (Türkçe çeviri), Palme yayıncılık)
- Discrete Mathematics: Elementary and Beyond, L. Lovász, J. Pelikán, K. Vesztergombi, 2003.
- *Introduction to Algorithms*, T.H. Cormen, C.E. Leiserson, R.L. Rivest, C. Stein, 2009.
- Introduction To Design And Analysis Of Algorithms, A. Levitin, 2008.